

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Навчально-науковий інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук

(назва інституту/факультету)

Кафедра професійної та технологічної освіти і загальної фізики

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Теорія та методика професійної освіти»

(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова – ОК 2

(обов'язкова чи вибіркова)

Освітньо-професійна програма – «Машинобудування»

(назва програми)

Спеціальність – 015.34 – Професійна освіта (машинобудування)

(шифр і назва спеціальності)

Галузь знань – 01 – Освіта/Педагогіка

(шифр і назва галузі знань)

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Навчально-науковий інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук

(назва факультету / інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання – українська

(мова, на якій читається дисципліна)

Розробники: Томаш Василь Васильович, асистент кафедри

професійної та технологічної освіти і загальної фізики,

кандидат наук

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів): <http://ptcsi.chnu.edu.ua/teachers/томаш-василь-васильович/>

(посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача (-ів))

Контактний тел. +380505382616

(контактний телефон, за яким можна зв'язатися із викладачем у випадку потреби)

E-mail: v.tomash@chnu.edu.ua

(контактний E-mail, за яким можна зв'язатися із викладачем у випадку потреби)

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=4170>

(посилання на дисципліну в системі Moodle)

**Консультації: онлайн-консультації понеділок 16.00-17.00 (за домовленістю)
очні консультації п'ятниця з 14:30 до 15:30**

(графік on-line та очних консультацій)

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна «Теорія та методика професійної освіти» є обов'язковою дисципліною у підготовці майбутніх викладачів зі спеціальності 015.34 «Професійна освіта (машинобудування)». Вона призначена для оволодіння здобувачами вищої освіти змістом професійної освіти, системним світоглядом та модельним мисленням; формування у майбутніх фахівців систематизованих уявлень, теоретичних знань і практичних умінь, котрі дозволять їм ефективно використовувати одержані знання у професійній діяльності.

2. Мета навчальної дисципліни:

«Теорія та методика професійної освіти» є загально-педагогічною у циклі підготовки бакалавра професійної освіти і спрямована на набуття майбутніми фахівцями комплексних знань та умінь у галузі професійної освіти. Мета – забезпечення теоретичних основ і практичної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання до науково обґрунтованого й творчого здійснення педагогічного процесу.

Теорія та технології професійної освіти передбачає набуття студентами ґрунтовних знань з теорії професійного навчання, сутність та провідні тенденції розвитку професійної освіти як важливого механізму відтворення кадрів, задоволення актуальних потреб особистості, суспільства і держави; зміст професійно-педагогічної діяльності педагога професійного навчання.

Досягнення мети реалізується через виконання *завдань* навчальної дисципліни:

- ознайомлення студентів із сучасними тенденціями розвитку професійної освіти в Україні;
- вивчення форм організації занять з професійного навчання;
- формування наукових уявлень щодо педагогічної взаємодії у професійній діяльності майбутніх викладачів.

Пререквізити

Дисципліна базується на знаннях, отриманих студентами після вивчення таких дисциплін, як: «Креативні технології навчання», «Дидактичні основи та методичні засади професійної освіти», «Педагогіка з основами педмайстерності». Ефективність засвоєння курсу підвищує паралельне вивчення таких дисциплін, як: «Інтелектуальна власність», «Інклюзивна педагогіка», «Професійне та особистісне становлення педагога».

Внаслідок опанування навчального матеріалу студент має набути наступних компетентностей, передбачених освітньою програмою:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК 1. Здатність застосовувати і розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру і проблем професійної освіти.

СК 4. Здатність аналізувати, прогнозувати, критично осмислювати проблеми у професійній освіті, приймати ефективні рішення щодо їх розв'язання.

Результати навчання:

РН 1. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання у сфері професійної освіти.

РН 14. Пояснювати зміст, структуру і особливості науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти; демонструвати навички її провадження.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна 015.34	5	1	6,0	180	30	–	15	–	135		іспит

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	се	ла	і	с.р		л	се	ла	ін	с.р	
	б	н	д				м	б	д				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 Загальні засади професійної освіти в Україні													
Тема 1. Професійна педагогіка в системі педагогічних наук	10	2	2			6							
Тема 2. Професійна освіта – основа розвитку людського капіталу	12	2	1			9							
Тема 3. Державно-законодавчі та концептуальні документи розвитку професійної освіти	12	2	1			8							
Тема 4. Сучасні тенденції розвитку професійної освіти в Україні	14	2	1			10							
Тема 5. Структура закладів професійної освіти	14	2	1			11							

Тема 6. Закономірності і принципи професійної освіти	12	2	1			9							
Тема 7 Методологічні основи розвитку професійної освіти	14	2	1			11							
Усього годин за I модуль	90	14	8			68							
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 Методика професійного навчання													
Тема 8. Методологічні засади процесу професіоналізації	12	2	1			9							
Тема 9. Форми організації занять з професійного навчання	14	2	1			11							
Тема 10 Компетентнісний підхід у професійній освіті	12	2	1			9							
Тема 11. Технологія проектування навчального змісту на основі компетентнісного підходу	14	2	1			11							
Тема 12. Педагогічна взаємодія у професійній діяльності майбутніх викладачів	12	2	1			9							
Тема 13. Технології формування цифрової компетенції	12	2	1			9							
Тема 14 Інноваційні технології в професійній освіті	14	4	1			9							

Усього годин за II модуль	90	16	7			67						
Усього годин за семестр	180	30	15			135						

3.2.1. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Тема 1. Професійна педагогіка в системі педагогічних наук	2
2	Тема 2. Професійна освіта – основа розвитку людського капіталу	1
3	Тема 3. Державно-законодавчі та концептуальні документи розвитку професійної освіти	1
4	Тема 4. Сучасні тенденції розвитку професійної освіти в Україні	1
5	Тема 5. Структура закладів професійної освіти	1
6	Тема 6. Закономірності і принципи професійної освіти	1
7	Тема 7. Методологічні основи розвитку професійної освіти	1
8	Тема 8. Методологічні засади процесу професіоналізації	1
9	Тема 9. Форми організації занять з професійного навчання	1
10	Тема 10. Компетентнісний підхід у професійній освіті	1
11	Тема 11. Технологія проектування навчального змісту на основі компетентнісного підходу	1
12	Тема 12. Педагогічна взаємодія у професійній діяльності майбутніх викладачів	1
13	Тема 13. Технології формування цифрової компетенції	1
14	Тема 14. Інноваційні технології в професійній освіті	1
		15

3.2.2. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Тема 1. Професійна педагогіка в системі педагогічних наук	6
2	Тема 2. Професійна освіта – основа розвитку людського капіталу	9
3	Тема 3. Державно-законодавчі та концептуальні документи розвитку професійної освіти	8
4	Тема 4. Сучасні тенденції розвитку професійної освіти в Україні	10
5	Тема 5. Структура закладів професійної освіти	11
6	Тема 6. Закономірності і принципи професійної освіти	9
7	Тема 7. Методологічні основи розвитку професійної освіти	11
8	Тема 8. Методологічні засади процесу професіоналізації	9
9	Тема 9. Форми організації занять з професійного навчання	11
10	Тема 10. Компетентнісний підхід у професійній освіті	9
11	Тема 11. Технологія проектування навчального змісту на основі	11

	компетентнісного підходу	
12	Тема 12. Педагогічна взаємодія у професійній діяльності майбутніх викладачів	9
13	Тема 13. Технології формування цифрової компетенції	9
14	Тема 14 Інноваційні технології в професійній освіті	9
	Всього за семестр	135

3.2.3. Індивідуальні завдання

1. Проаналізувати проблеми формування мотивації учіння і праці у студентів професійних закладів освіти.
2. Опишіть основні можливості та дайте оцінку ефективності методів стимулювання навчальної діяльності.
3. Розробити план-конспект навчального заняття-виставки.
4. Опишіть основні можливості організації навчальної діяльності студентів з використанням методів проблемного навчання.
5. Створити варіант власних тестових завдань для перевірки знань (з певної дисципліни на вибір студента) за допомогою тестових оболонок.

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

4. Система контролю та оцінювання.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни
Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, що він отримує за:

- 1) поточний контрольний захід (30 балів);
- 2) рейтинговий контроль виконання лабораторних робіт (30 балів);
- 3) відповідь на екзамені (40 балів);
- 4) виконання індивідуальних завдань (10 балів).

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання.

1. Поточний контроль (тестування та поточне опитування)

Максимальна кількість балів за всі контрольні запитання дорівнює 30 балів.

Критерії оцінювання запитань в білеті (3 питання):

Три питання по 10 балів;

Правильна повна відповідь – 10-8 балів;

Відповідь з допущеними невеликими помилками – 7-5 бали;

Відповідь з допущеною суттєвою помилкою – 4-2 бали;

Неправильна відповідь – 0 балів.

2. Лабораторний практикум

Максимальна кількість балів за всі лабораторні роботи дорівнює 30 балів

Критерії оцінювання:

Підготовка до роботи:

Занотована визначена кількість текстового матеріалу (назва роботи, завдання, обладнання та матеріали, коротка теоретична частина, схема установки), відповідає на поставлені викладачем питання щодо порядку виконання роботи – 1 бал;

Занотована визначена кількість текстового матеріалу (назва роботи, завдання, обладнання та матеріали, коротка теоретична частина, схема установки), не відповідає на поставлені викладачем питання щодо порядку виконання роботи – 0,5 бала;

Виконання лабораторної роботи:

Самостійно проводить вимірювання під наглядом викладача, самостійно проводить необхідні розрахунки, акуратно і свідомо оформляє звіт – 1 бал;

Проводить вимірювання з мінімальною допомогою викладача, проводить необхідні розрахунки з невеликою кількістю помилок, акуратно і свідомо оформляє звіт – 0,7 бала;

Проводить вимірювання з допомогою викладача, проводить необхідні розрахунки з помилками, не зовсім охайно оформляє звіт – 0,5 бала;

Не може проводити вимірювання без допомоги викладача, не може проводити необхідні розрахунки без помилок, неохайно оформляє звіт – 0,2 бала;

Повністю пасивний при проведенні вимірювань і розрахунків - 0 балів.

Захист роботи:

Звіт оформлено охайно та згідно вимог, з розумінням дає вичерпну відповідь на поставлені запитання – 1 бал;

Звіт оформлено згідно вимог та не зовсім охайно, дає не повну відповідь на поставлені запитання, частково орієнтується в суті питання – 0,5 бала;

Звіт оформлено згідно вимог, але неохайно і переписано у колег, не може дати відповідь на поставлені запитання, не орієнтується в суті питання – 0 балів

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

(для 1-3, 5-6 курсів)

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

5. Засоби оцінювання

Засоби оцінювання та демонстрування результатів:

- контрольна робота;
- реферат;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- ІНДЗ.

6. Форми поточного та підсумкового контролю

Опитування поточного матеріалу перед лекцією, під час семінарських занять, проведення самостійних та контрольних робіт, перевірка конспектів з

лекційних занять, проведення тестового опитування, модульні контрольні роботи.

Форма підсумкового контролю – екзамен.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота														Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2							40	100
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14		
4	4	4	4	4	5	5	4	4	4	4	4	5	5		

T1, T2, ... T7 – теми змістових модулів.

7. Рекомендована література

1. Різник В., Різник Н. Методика професійного навчання: дидактичне проектування, основні технології навчання. Навчально-методичний посібник (для студентів галузі знань 01 «Освіта» спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями) /В'ячеслав Різник, Надія Різник. – Переяслав-Хмельницький : «Видавництво КСВ», 2016. – 226 с.

2. Діагностика і розвиток педагогічної майстерності у професійних навчальних закладах : Колективна монографія. Авт. кол. : І.А. Зязюн, Є.О. Помиткін, Т. В. Іванова та ін. – К. : Педагогічна думка, 2007. – 263 с.

3. Коваленко О.Е. Дидактичні основи професійної освіти : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Коваленко О.Е., Брюханова Н. О., Гирич З. І., Кулешова В. В., Прохорова О. О. – Харків : ВПП «Контраст», 2008. – 68 с.

4. Коваленко О.Е. Методика професійного навчання / О.Е. Коваленко. – Х. : 2008. – 320 с.

5. Коробов Є. Т. Професійна педагогіка. Сутність процесу розуміння навчальної інформації. – Ч 1,2 : Навч. посібник. – Дніпропетровськ : НМетАУ, 2007. – 52 с.

Допоміжна

1. Нові технології навчання: Науковий збірник. / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України, К., 2009. Спец. Випуск №59. Частина.2. – 168 с.

2. Сушенцева Л. Л. Форми організації професійного навчання в сучасному професійно-технічному навчальному закладі. – Кривий Ріг : КДПУ, 2003. – 74 с.

8. Інформаційні ресурси

1. <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=4170>
2. <https://studfiles.net/preview/5394147/page:2/>
3. http://pedagogics.at.ua/load/mpn_didaktichne_proektuvannja/10